

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

P. Rasmussen
Program til en Forberedelseskole
paa Frederiksberg.
1864.

Statens pædagogiske Studiesamlings
København V.

PÆDAGOGISK BIBLIOTEK
KØBENHAVN

Program

til

en Forberedelsesskole

paa Frederiksberg

for Drengene fra 5 til 9 Aar.

Hvis et tilstrækkeligt Antal Elever anmeldes, agter Undertegnede fra 1ste Maj 1865 paa Frederiksberg at oprette en Drengeskole, der idetmindste foreløbig vil blive en Forberedelseskole for Børn fra det 5te til det 9de Aar. Det vil fremfor Alt være mig om at gjøre, at det, der læres, læres godt, og at Børnene finde Fornøjelse i at gaac i Skole. Derfor vil der ved Undervisningen blive lagt an paa Klarhed og Anskuelighed, thi det er af største Vigtighed, at Børnenes aandelige Konstitution udvikles saaledes, at de vænnes til aldrig at bebyrde deres Hukommelse med Noget, som de ikke ret have forstaaet. Undervisningen vil blive ledet saaledes, at der vækkes en lignende Interesse hos Børnene for det, der meddeles, som de føle f. Ex. ved at lære en ny Leg; Børnene have jo Ret til at fordre, at de ligesaa lidt kjede sig paa Skolen som ved deres Lege i Hjemmet. Tillige ville

Eleverne blive vænnede til den strængeste Orden, Nøjagtighed og Lydighed.

Naturligvis vil Mundtlighed spille Hovedrollen ved Undervisningen, men der vil dog i hvert Fag blive benyttet et trykt Grundlag, som Eleverne maae lære for at fastholde det mundtlige Foredrag i en sammentrængt, sikker Skikkelse. Eleven maa nemlig nøjagtig kunne gjøre sig selv og Andre Rede for: det og det har jeg lært idag.

Undervisningen fordeles paa 2 Klasser: 1ste Klasse med Skoletid fra Kl. 9 til 1, 2den Klasse med Skoletid fra 9 til 2. I 1ste Klasse læres Dansk, dansk Stil, Bibelhistorie, Geografi, Regning og Skrivning; i 2den Klasse Dansk, dansk Stil, Bibelhistorie, Psalmer, Historie, Geografi, Naturhistorie, Regning, Skrivning og Tydsk.

Jeg modtager Børnene i en Alder af 5 eller 6 Aar og helst aldeles uforberedte, da den Forberedelse, de have faaet hjemme, som oftest snarere er til Skade end til Nytte. Med Hensyn til de enkelte Lærefags Fordeling skal jeg bemærke Følgende:

Dansk i Forbindelse med Forstandsøvelse. 1ste Klasse. Her læres samtidig at læse og skrive. Skriftalfabetet (det latinske) maa derfor

læres først, thi Forbindelsen af den første Undervisning i Læsning med Undervisningen i Skrivning kan kun blive en virkelig Lettelse for Børnene, naar deres Opmærksomhed ikke spredes ved, at de paa engang skulle gjøre Bekjendtskab med forskjellige Slags Bogstaver. Der forevises et Billede af en enkelt Gjenstand, Eleven, der bliver fornøjet over at see Billedet (som maa være koloreret), nævner Gjenstandens Navn, Læreren, der passer nøje paa, at Ordet udtales rigtig og tydelig, skriver Navnet paa den store Tavle, nævner derpaa hvert enkelt Bogstav, som gjentages enkeltvis og i Kor, til det er lært, og tager dernæst paa samme Maade hver Stavelse. Efterhaanden ville Børnene saaledes i en lille Samling af Ord, der naturligvis bestandig maa repeteres, faae gennemgaaet hele Alfabetet. Til Afvexling øve Børnene sig i af løse Bogstaver selv at sammensætte disse Ord efter Billederne. Denne Fremgangsmaade er langt morsommere og lettere for Børn end den sædvanlige. Saa snart de første Forøvelser i Skrivning ere endte, blive Eleverne øvede i paa deres Tavler at efterskrive de Ord, der ere skrevne for paa den store Tavle. Naar der er opnaaet nogenlunde Færdighed heri, gaar man efter ABCen over til

det trykte latinske Alfabet, som paa Grund af Ligheden med Skriftalfabetet kan læres temmelig hurtig. Sidst læres det danske trykte Alfabet, fordi det er det vanskeligste. Som Grundlag benyttes Skrive- og Læse- ABC. Kjøbenhavn 1860. Naar et lille Stykke efter denne er gennemgaaet paa Skolen, lære Eleverne det hjemme udenad og nedskrive det næste Dag paa Skolen efter Hukommelsen. — Forstandsøvelserne ville slutte sig dels til Billeder, dels til Samtale med Børnene om Gjenstande, der have Interesse for dem, f. Ex. deres Lege, hvad de have seet paa deres Vej til eller fra Skolen o. dsl. Der vil blive lagt megen Vægt paa, at Børnene vænnes til at udtrykke sig i et rent Sprog, frit for saadanne Skjødesheder som utydelige Selvlyde, Sløjfning af Stavelsernes Endelser eller ugrammatikalske Former 8 Timer ugentlig.

2den Klasse. Til Oplæsning benyttes Funch, Røgind og Varburgs Læsebog. Der lægges Vægt paa en smuk og rigtig Oplæsning, og Læreren læser derfor stedse for. Af dansk Grammatik læres ved mundtlig Analyse Subjekt og Prædikat, Ordklasserne og deres Bøjninger (først Nominer og Verber, sidst Partiklerne) med Rasmussens »dansk Sproglære i Grundrids» som

trykt Grundlag. Grammatikundervisningen begynder med Billeder; Barnet seer en Gjenstand og udsiger Noget om den, derved lærer det at kjende Subjekt og Prædikat; det nævner Gjenstandens Navn, det er Navneordet (Substantivet), angiver en Egenskab f. Ex. Farven, hvorved denne Ting er forskjellig fra en anden af samme Art, det er Tillægsordet (Adjektivet), og saaledes fremdeles. Det trykte Grundlag skal kun afslutte Undervisningen og bidrage til at fastholde det Lærte i en korrekt Form. Nogle udvalgte Digte efter Johansens »Livet i Danmark« læres udenad; ogsaa her lægges særlig Vægt paa en smuk Fremsigelse, hvorfor Digtet forelæses af Læreren, før det læres. Eleverne gjøres opmærksomme paa den enkelte Digtets Navn, og der meddeles de mest karakteristiske Træk af hans Liv, ligesom Læreren ved sine Spørgsmaal forvisser sig om, at Eleverne have opfattet rigtig ethvert Udtryk, der forekommer i Digtet. 6 Timer ugentlig.

Dansk Stil. 1ste Klasse. Stile, der bestaae i Afskrivning efter Bog eller i Nedskrivning efter Hukommelsen af et udenad lært Pensum, saaledes som ovenfor antydte, ville jævnlig forekomme i de danske Timer.

2den Klasse. To Diktatstile skrives ugent-

lig, de rettes hjemme og gennemgaaes for Eleverne paa Skolen. 2 Timer ugentlig.

Bibelhistorie. 1ste Klasse. Hertil benyttes John Henry & James Parkers cottage pictures. Et Billede forevises, Børnene faae Lyst til at vide, hvad det betyder, og Læreren meddeler da den Fortælling af den hellige Skrift, som Billedet slutter sig til. De flinkere Elever fortælle igjen det Samme for Klassen, og saaledes vedblives, til hver Elev kan fortælle det; før gaaer man ikke over til et nyt Billede. Børnenes Interesse holdes herved i Spænding, thi jo hurtigere de kunne tilegne sig det Meddelte, desto hurtigere faae de noget Nyt at see. 3 Timer ugentlig.

2den Klasse. Her repeteres og gaaes videre paa samme Maade, dog med Balslevs Bibelhistorie som trykt Grundlag. Landkortet benyttes ved Undervisningen. 2 Timer ugentlig.

Psalmer. 2den Klasse. Udvalgte Psalmer læres udenad; med Hensyn til Foredrag og Forstaaelse gjælder det Samme, som er anført ved danske Digte. 1 Time ugentlig.

Historie. 2den Klasse. Mundtlig gennemgaaes Gudelæren, Sagtiden og Middelalderens Historie omtrent til den oldenborgske Stamme;

der forelæses af Kæmpeviserne, og det Foredragne oplyses saavidt mulig ved Afbildninger. Som trykt Grundlag benyttes Erslevs Fædrelandshistorie. Kortet benyttes bestandig ved Undervisningen. 3 Timer ugentlig.

Geografi. 1ste Klasse. Ved Hjælp af en Globus gives der Eleverne en Forestilling om Jordens Skikkelse, Bevægelse i Verdensrummet, Vexling af Dag og Nat, Aarstiderne osv. Aarsagerne til Sol- og Maaneformørkelser anskueliggøres ved Glober. Paa den store Globus og Generalkort lære Eleverne at finde Verdensdelene, Haveue, de vigtigste Havbugter, Sunde, Stræder, Bjerge osv. Ved Landskabsprospekter gives der dem en Forestilling om, hvorledes Bjerge, Dale, Floder og Søer see ud i Virkeligheden, og de gjøres opmærksomme paa, hvorledes de samme afbildes paa Kortet. 2 Timer ugentlig.

2den Klasse. Her føres Undervisningen videre mundtlig og ved Læsning paa Kortet med Bondesens Geografi som trykt Grundlag. 2 Timer ugentlig.

Naturhistorie. 2den Klasse. Som Grundlag benyttes Lunds Lærebog i Naturhistorien. Der vil blive begyndt med Dyreriget, fordi denne

Del af Naturhistorien tør ansees for at være lettest for Børn; Undervisningen vil væsentlig blive mundtlig og støtte sig til Afbildninger, og Læreren vil fremdrage alt Karakteristisk ved Dyrenes Levevis, Opholdssted osv., som er istand til at vække Børns Interesse. 2 Timer egentlig.

Regning. 1ste Klasse. Eleverne lære først at tælle til 20 og øves samtidig i efter Forskrift paa den store Tavle af smaa Papirstykker selv at sammensætte Tal; derpaa følger Talskrivning paa Tavlerne. Tallæsningen fortsættes, men for det første ikke længer end til en Million. Der lægges særlig Vægt paa, at Eleverne klart opfatte Betydningen af de enkelte Tal-Klasser og deres Plads, da hele den følgende Regneundervisning vil blive bygget paa denne Basis. Først naar dette aldeles sikkert er lært, gaaes der over til Addition, der i Begyndelsen anskueliggjøres ved Hjælp af Pinde, dernæst til lette Subtraktionsstykker, ved hvilke Eleverne tillige øve sig i Addition ved selv at gjøre Prøve paa Stykkerne. Additions- og Subtraktionstabellerne læres udenad. 6 Timer egentlig.

2den Klasse Øvelserne i Addition og Subtraktion fortsættes, og der læres Multiplikation og Division, idet disse to Regningsarter

ligeledes forbindes ved, at Eleverne ved Hjælp af Multiplikation gjøre Prøve paa Divisionsstykkerne. De tilsvarende Tabeller læres udenad. Hvis Forholdene tillade det, gaaes der over til de 4 Species i benævnte Tal. 5 Timer ugentlig.

Skrivning. 1ste Klasse. Der begyndes med lige og krumme Linier, derefter gaaer man over til de latinske Bogstaver efter Skrive- og Læse-ABC. Kbh. 1860. Eleverne skrive paa Tavler, hvis Streger ere indridsede og altsaa ikke kunne udviskes. Iøvrigt ville Skriveøvelserne efter det ovenfor Udviklede for en stor Del falde sammen med Læseøvelserne. De danske Skriftbogstaver, som de vanskeligste, læres sidst. 5 Timer ugentlig.

2den Klasse. Her begynde Eleverne at skrive i Bog, men først med Blyant. Der lægges Vægt paa, at de holde rigtig paa Blyantet; først naar de kunne dette, faae de Pen 4 Timer ugentlig.

Tydsck. 2den Klasse. Hertil benyttes Rungs tydske Elementarbog. Eleverne øves i Oplæsning og i at oversætte baade fra Tydsck til Dansk og fra Dansk til Tydsck. De nødvendige grammatikalske Regler meddeles mundtlig. 3 Timer ugentlig.

Betalingen for Undervisningen vil blive i 1ste Klasse 2 Rdl. 3 Mk., i 2den Klasse 3 Rdl.

Anmeldelse af Elever modtages daglig, helst snarest mulig, hos Hr. Pastor Nielsen, Forhaabningsholms Allee Nr. 2 (Kl. 3--4), og Hr. Uhrmager og Bedemand Fries, Frederiksberg Allee-gade Nr. 14 (Formiddag Kl. 9--11), samt i min Bopæl, der for Tiden er i Stormgaade Nr. 13, 3die Sal tilvenstre, paa hvilke Steder tillige dette Program kan erholdes.

Kjøbenhavn, i December 1864.

P. Rasmussen.

Cand. juris.

Følgende Skolelove agter jeg at lade aftrykke i Elevernes Karakterbøger:

1. Eleverne møde præcis Kl. 9, renlig og ordentlig paaklædte. De sætte sig strax uden Støj hver paa sin Plads og fremtage rolig, hvad de skulle bruge i Timen. Udebliver Nogen, maa han, næste Gang han kommer, fra sine Forældre eller Foresatte medbringe skriftligt Bevis for, at det er skeet med deres Vidende.
2. Eleverne skulle vise den største Høflighed og Lydighed mod Lærerne og faae derfor en Karakter for Opførsel.
3. Mellem hver Time er 10 Minutters Ophold, efter 2den Time et Kvarter. I Timen maa Eleven kun undtagelsesvis forlade Klassen.
4. Skrive- og Læsebøger skulle forsynes med Navn og maae af Eleven holdes i renlig og ordentlig Stand. Ingen Overklatten og Bemalen maa finde Sted. Bøgerne blive derfor jævnlig eftersete. For at fremme Orden i denne Henseende saavel som med de skriftlige Arbejder gives der Eleven en Ordens-karakter.
5. Den øverste Elev i hver Klasse er Ordens-dux og opgiver for Læreren, hvad Klassen

- har for, samler i Stilhed Stilebøger, Tavler, Griffler, Blyanter og Penne, paaseer, at ingen Bøger findes uordentlig henslængte paa Bordene men gjemmes i de dertil bestemte Rum, sørger for, at den store Tavle ved Begyndelsen af hver Time er ren, og at der findes Kridt og en vaad Svamp.
6. Skal en Elev undtagelsesvis fritages for sin Lektie, maa han medbringe skriftlig Tilladelse fra sine Forældre eller Foresatte; mundtlig Undskyldning modtages ikke.
 7. Hver Løverdag faaer Eleven sin Karakterbog med hjem og bringer den igjen om Mandagen, underskreven af Forældre eller Foresatte; den henlægges opslaaet paa en dertil anvist Plads.
 8. Fem Minutter før sidste Times Ophør samle Eleverne, hvad de skulle have hjem med, og gjøre sig færdige til paa given Tilladelse at forlade Skolen. Dette skeer med Orden og uden Støj. Eleven gaaer lige hjem og iagttager paa Hjemvejen saavel som paa Hjemvejen en rolig og anstændig Opførsel.

G. S. Wibes Bogtrykkeri.
